

Η μελέτη στα μεγαλύτερα παιδιά – Μέρος Γ'

Θα ενθαρρύνουμε το παιδί να διαβάζει φωναχτά τα κείμενα της ανάγνωσης, για να αποκτήσει εκφραστικότητα και χρωματισμό. Αυτός που κατανοεί το νόημα του κειμένου έχει την ικανότητα να το χρωματίζει σωστά. Η μονότονη και άχρωμη ανάγνωση φανερώνει επιφανειακή και χωρίς εμβάθυνση προ-σέγγιση. Αν θέλουμε να βοηθήσουμε το παιδί μας να γίνει ορθογράφος, μπορούμε να παίζουμε μαζί του το παιχνίδι των λέξεων. Διαλέγουμε λέξεις στην τύχη, μέσα από τα βιβλία του ή το λεξικό, και ρωτάμε με ποιο ι ή ποιο ο ή ποιο ε γράφεται. Κατόπιν, διαλέγει το παιδί λέξεις και ρωτά εμάς. Πολλές φορές, θα απαντήσουμε λάθος, γιατί με τις απλοποιήσεις των τελευταίων χρόνων, πολλοί ορθογραφικοί κανόνες έχουν αλλάξει. Ας δεχτούμε ότι το αυγό γράφεται πια αβγό και το τραίνο γράφεται τρένο. Για να έχει επιτυχία όμως, πρέπει πραγματικά να γίνει σαν κεφάλτο παιχνίδι όχι σαν σχολαστική ωφελμιστική άσκηση.

Ήδη από την πρώτη Δημοτικού, το παιδί καλό θα είναι να έχει μια εγκυκλοπαίδεια ανάλογη με την ηλικία του. Εμείς, θα είμαστε ανά πάσα στιγμή πρόθυμοι να του βρούμε τις πληροφορίες που θέλει, να του εξηγήσουμε με απλά λόγια ό,τι δεν καταλαβαίνει και να του κάνουμε περιλήψεις, όταν είναι απαραίτητο. Το λεξικό και η εγκυκλοπαίδεια συμφιλιώνουν με αβίαστο και φυσικό τρόπο το παιδί με τη μάθηση και την έρευνα και το βοηθούν να ανακαλύψει τη χαρά της γνώσης. Χρειάζεται όμως ενθάρρυνση και συμπαράσταση από τους γονείς, γιατί θα περάσουν χρόνια μέχρι να μπορέσει μόνο του να τα χειριστεί. Το βοηθούν όμως να εμβαθύνει στη γνώση και να ανακαλύψει ότι για πολλά πράγματα, για πολλές θεωρίες και πιστεύω, υπάρχουν και άλλες απόψεις. Η ανακάλυψη αυτή, διευρύνει τον πνευματικό του ορίζοντα και το βοηθά να μην είναι απόλυτο και αμετακίνητο στις θέσεις και τις επιστημονικές θεωρίες.

Αφού διαβάσει το κείμενο της ανάγνωσης, μπορεί το παιδί να προχωρήσει στις εργασίες. Την ορθογραφία θα τη μαθαίνει μόνο του, χωρίς υπαγόρευση. Εμείς, θα είμαστε στη διάθεσή του για να λύνουμε απορίες και να κάνουμε διευκρινίσεις.

Στα μαθηματικά, πολλά παιδιά ζητάνε βοήθεια και ισχυρίζονται ότι δεν ξέρουν να λύσουν το πρόβλημα, πριν καν το διαβάσουν. Με υπομονή, θα προσπαθήσουμε να πείσουμε το παιδί να διαβάζει το πρόβλημα και να καταγράφει στο σημειωματάριο τα δεδομένα, διαφορετικά δεν καταλαβαίνει τι του δίνει και τι του ζητά. Είναι απαραίτητο να βάλει σε μια σειρά τα στοιχεία αυτά, και τότε τα προβλήματα θα του φανούν ευκολότερα.

Στα ιστορικά μαθήματα το πέρασμα της σελίδας με το βλέμμα, δεν είναι μελέτη. Μόνο ένας πολύ εξασκημένος και σχετικά ώριμος μαθητής μπορεί να το καταφέρει αυτό. Η σίγουρη μελέτη γίνεται με σημειωματάριο, μολύβι και μαρκαδόρο υπογράμμισης. Το παιδί υπογραμμίζει και μαθαίνει αρχικά τον τίτλο του κεφαλαίου. Αν υπάρχει κάποια λέξη, που δεν ξέρει το νόημά της, το βοηθάμε να τη βρει στο λεξικό. Είναι πολύ χρήσιμα τα λεξικά, που έχουν διάφορα παραδείγματα ερμηνείας των λέξεων. Αφού κατανοήσει την επικεφαλίδα, προχωρεί διαβάζοντας ψιθυριστά μία μία παράγραφο. Υπογραμμίζει τα ονόματα και όσα στοιχεία είναι τυπωμένα με πιο σκούρα γράμματα, και προσπαθεί να επαναλάβει με δικά του λόγια τα στοιχεία που σημείωσε, κοιτάζοντας το σημειωματάριο. Αν το παιδί καταλάβει ότι η μελέτη είναι μια μεθοδική εργασία και όχι μια πρόχειρη ματιά στο πόδι, τότε πολύ σύντομα θα μαθαίνει εύκολα και γρήγορα. Η δυσκολία είναι να πεισθεί ότι η μεθοδική εργασία θα το βοηθήσει να οργανώσει τις νοητικές του δυνάμεις και να εξοικονομήσει χρόνο. Τα παιδιά γενικά πιστεύουν το αντίθετο. Έχουν τη μυστική ελπίδα ότι με μια βιαστική ματιά θα θυμούνται τις περισσότερες λεπτομέρειες του κεφαλαίου. Υπάρχει περίπτωση, κάποιο παιδί να προσέχει τόσο πολύ στην τάξη και να έχει καλή μνήμη, ώστε να μαθαίνει τα μαθήματα από την παράδοση συνήθως όμως αποτελεί εξαίρεση. Είναι αυτονόητο, ότι σημαντικό ρόλο στη διαδικασία αυτή παίζει η μεταδοτικότητα του δασκάλου. Υπάρχουν εκπαιδευτικοί, που έχουν τον τρόπο, αυτό που διδάσκουν να το κάνουν

εύληπτο και κατανοητό από όλα σχεδόν τα παιδιά, δεν είναι όμως όλοι έτσι. Επομένως, το παιδί θα συμπληρώσει τα καθημερινά κενά του με την προσωπική του μελέτη.

Αποσπάσματα από το βιβλίο "Μαμά κόψε το κήρυγμα και εσύ μπαμπά επίσης"

Πηγή: Τζωρτζακάκη Κική, "Μαμά κόψε το κήρυγμα και εσύ μπαμπά επίσης", Τόμος Α', Εκδόσεις Καλέντης, Αθήνα, 2005